

Jön a tatár!

II.fejezet

A Körös kanyargós folyása mellett a barna avarnád tövéből már lándzsák módjára nyúltak fel az új szálak. Az asszonyokat, gyerekeket, a néhány öreget szekerekkel vitték a tocsogós, lápos, vízjárta vidékre.

Néhány ór maradt csak a faluban. Alaposan nyári meleget hozott a május, mikor észak felől két vágatva menekülő legény bukkant fel a látófa térségében. Könnyű volt felismerni, hogy magyarok. Ital vízre, néhány falat élelemre megálltak a feljük integető Péternél. Egyiknek a fején seb éktelenkedett, melynek véres váladéka átütött a ráhelyezett kötésen. Tőlük tudták meg, hogy:

- Kevi, Túr és Tirtú pur es chomu.

Tehát sarkukban a veszedelem. Hátukon hozták a bajt a menekülők. Hamarosan bizonyosság is tétetett, mert láng csapott fel füsttel vegyesen a Körös gázlója irányában. A sebzett fejű Mácsa, és társa a fekete szemű Galga lóra szállt, és tovább hajszolta füremedett tagú, hóka fejű kesely lábú sárga lovát.

Az eddig békésen legelésző csorda a szélhozta füstszagtól megindult a Körös tocsogójától a szállás irányába. Senki nem térült elébe. Útjukat a fészükéről felvert bibicek, szárcsák, felreppenő mátyásmadár rajok jelezték. Péter izgatottan kúszott le a garácsos látófárol, és odaszólt az otthon maradt Gécsának:

-Jöve tatúr! Ürdöng lovin. Tekünts fárún! Gyere gyorsun! Héon kücsi üdönk!

Gécsa nem szólt, csak ment, intett fejével. Lóra ugrottak és a délre húzódó liget felé vágattak, csak úgy szórén ülve. Amint a fás részt elérték, lovaikat elcsapva, gyalogosan osontak a bokrok közt a nádasban lévő farkasverem felé. Minekután meggyőződtek, hogy üres, a közelben elrejtett lajtorja segítségével Gécsa leászott. A kumisszal telt tömlőt elhelyezte a nyirkos verem sarkába, majd rátette a széthasított lantorna lemezbe csomagolt feketére sült húst. Péter egy ideig kémlelt négykézlábra ereszkedve, aztán összehúzódva hátrálni kezdett. Társa megértette, hogy itt a veszély. Leereszkedve gondosan eligazították a verem nádfedelét, hogy áruzó nyomot ne hagyjanak.

A megérkezett tatárok megkezdték a pusztítást. A patics házak száraz alom, széna, gally teteje lobot vetett. Mivel nem találtak egyetlen embert sem, de a nyájak, gulyák árulkodtak, legyezőszerűen nyílt szét a nádas felé a tatárság. Furcsa, elnyújtott hangú kiáltások hallatszottak. A veremben meghúzódók sokszor úgy érezték, hogy fejük fölött döng tompán, cuppogva a mocsár latyakja. Később az égő

avarnád keserű, fojtó füstje terjengett széjjel e rejtekhely környékén. A csorda bógését és futását is tisztán hallották. Az este beálltával a verem körül ólálkodó csikasz szimatolása hallatszott. Megérezte a verembe vitt sült hús szagát. Minden gyanús zajra törüket markolták a rejtőzködők.

Hosszabb ideje semmi zajt nem észleltek. Péter felmerészkedett a veremből. Dörne szállásnál nagy tűz fényénél a tatárok sokasága lakmározott. Egész éjszaka őrtüzek fényénél jártak a vigyázók, míg a többiek aludtak.

Másnap, a fáradtságtól elnyomott Gécsát Péter felrázta. Égzengésszerű ordítás hallatszott. A veremből felmászó rettenetes kép keserítette el. A nádba menekült fehérnépet, gyerekeket lökdösték maguk előtt a tatár harcosok. A két legény szíve összeszorult.

- Uram, keserűen kízzatul- fakadt ki szomorúan Gécsa, mikor anyját vélte felismerni egyikükben. – Rea ruhanom, nem bánom a halálum levék es.

Péter visszatartotta karjánál fogva:

-Bua belü ki ne nyuhadd, de halálud adád magudnak és mendnek – csitította az indulattól remegő társát. – Nincs remin. De akkur mi sem mulhatjuk az vermit.

Keserűen mászták végig a verembe vezető garádicsokat. Gyomruk korgott az éhségtől, de egy falat sem tudott lemenni összeszorult gyomrukba. Később kevés kumiszt ittak. Egymás szívverését is hallották a síri csendben. Csak néztek egymásra elkeseredetten. Dél alig múlt el, mikor újabb pokoli lárma jelezte, hogy a férfiak is kézre kerültek.

-Héon mik vagymuk- motyogta maga elé Péter. Az a reményük maradt, hátha azt hiszik, hogy az egész lakosság birtokukban van, s akkor tovább vonulnak. Amint az éjszaka leszállt, futásnyira megközelítették a foglyokat, de reménytelen lett volna a szabadítási próbálkozás. Nagyon sokan őrizték őket. Tanácsosnak látták a verembe visszahúzódni. Három napig béka módon a nádban, a mocsárban éltek. Végig nézték, hogy a sereg a rabokkal délkeletnek távozott. Pár órai várakozás után vigyázva megközelítették a telepet. A nap már lement. Félhomály volt. Majdnem rajta veszítettek. Két visszamaradt harcos tíblábolt az üszkös romok között.

-Ördüngöknek meg kell holni!-horkant fel Gécsa, és visszacsalta a verembe Pétert.

-Várud verembe tatárut, beleje hivum- készítette el a haditervet Gécsa.